

der is het onze opgave om een sleutel te vinden, die „für alle Unkosten eines Unternehmens anwendbar“ is.

Maar wel is het een probleem van de eerste orde om een theorie en een methode op te stellen, die ons in staat stellen om zoo niet in alle, dan toch in de zeer groote meerderheid van de gevallen, een dergelijke verdeelingsbasis op te sporen.

*Dat de literatuur, omdat zij geen vaste basis heeft kunnen vinden, die ook inderdaad niet bestaat, ook een resigneerend standpunt heeft ingenomen ten opzichte van het vraagstuk van de algemeene theorie en de methode om te komen tot het vinden van verschillende bases in verschillende gevallen is een groote fout, die de bedrijfseconomie tot heden zwaar moet worden aangerekend. De omstandigheid, dat dit onderzoek ons zal leiden op wiskundig gebied zal aan deze betreurenswaardige tekortkoming wel niet vreemd zijn.*

De opgave voor de theorie is dus niet om een algemeen geldenden opslagregel te bepalen, maar om een rekenmethode aan te geven, die ons in staat stelt om van geval tot geval de juiste basis te vinden!

We meenen het hierbij te moeten laten. De literatuur over het onderwerp is bijkans onbegrensd. Maar in menig opzicht geldt ook hier: plus que ça change plus que ça reste la même chose.

Opzettelijk hebben we eenige minder bekende schrijvers voor onze lezers behandeld. De critische lectuur van dit onderwerp van eenige zeer grooten of bekenden zooals J. M. Clark, Kimball, Charter Harisson enz. zal den lezer nu wellicht niet moeilijk meer vallen en wordt hem, mede om deze reden, dringend aanbevolen.

S. KLEEREKOPER

## NIEUWS INZAKE WETGEVING, RESOLUTIES EN BESLISSINGEN OP HET GEBIED DER BELASTINGEN

Red.: Mr. Dr. E. TEKENBROEK

(Bijdragen en mededeelingen zende men aan den Secretaris  
der Redactie)

### Engelsch-Nederlandsch verdrag i/z vrijstelling van belastingen

Op 22 Mei j.l. is in werking getreden het dd. 6 Juni '35 tusschen ons land en Engeland gesloten verdrag tot wederzijdsche vrijstelling van belasting in bepaalde gevallen.

Deze gevallen betreffen de voordeelen of winsten, die hetzij middellijk of onmiddellijk door een vertegenwoordiging in Nederland (resp. Engeland) opkomen aan een persoon wonende of gevestigd in Engeland (resp. Nederland) en niet wonende of gevestigd in Nederland (resp. Engeland), tenzij de voordeelen of winsten:

- of voortvloeien uit den verkoop van waren uit een in Nederland (resp. Engeland) gehouden voorraad;
- of middellijk of onmiddellijk verworven worden door een bijkantoor of handelsinrichting in Nederland (resp. Engeland) of door een vertegenwoordiging in Nederland (resp. Engeland), indien de vertegenwoordiger een algemeene machtiging heeft om te onderhandelen en contracten af te sluiten en deze dat recht gewoonlijk uitoefent.

Een soortgelijke vrijstelling geldt voor aankoop van waren of grondstoffen in Nederland (resp. Engeland) voor verkoop of be- en verwerking elders dan in Nederland (Engeland).

In aanvullende nota's is het verdrag nog nader verduidelijkt.

De vrijstellingen hebben betrekking op: wat Engeland betreft: de Income tax (Sur Tax inbegrepen); wat Nederland betreft: op de Inkomstenbelasting, de gemeentefondsbelasting, de Vermogensbelasting, de Verdedigingsbelasting I en de Div.- en Tantiëmebelasting. Echter strekken zich de vrijstellingen niet uit tot de Vermogensbelasting en de Verdedigingsbelasting, die in Nederland geheven wordt ter zake van in Nederland gelegen onroerende goederen en tot de „Income Tax“, die in het Ver. Koninkrijk wordt geheven ingevolge Schedule A van de Inkomstenbelastingwetten.

Vermeldenswaard is voorts de bepaling in het verdrag, dat de vrijstellingen worden verleend met terugwerkende kracht tot 6 April 1931.

Uit het bovenstaande blijkt, dat de regeling nogal ingewikkeld aandoet; vermeld zij daarom, dat wat ons land betreft, de getroffen regeling vrijwel overeenkomt met de bestaande regeling ter vermijding van internationale dubbele belasting. De regeling in Engeland brengt belangrijke wijzigingen, die ten voordeele zijn van de Nederlandsche ondernemers.

### Omzetbelasting. Belastbare (eigendoms-) levering van roerend goed of verkrijging van eigendom door natrekking

Reeds direct na de inwerkingtreding van de Omzetbelastingwet is de vraag gerezen of bijv. over het aanbrengen van een parketvloer, van goten, pijpleidingen, stalenramen etc. in resp. aan een onroerend goed omzetbelasting kan worden geheven.

Naar het civiele recht gaat hierbij de eigendom over krachtens natrekking. Aangezien nu de Omzetbelastingwet blijkens art. 2 voor belastbaarheid den eisch stelt, dat de eigendom door levering krachtens een overeenkomst verkregen wordt, (doorgaans een koopovereenkomst) werd door velen het standpunt ingenomen, dat in de gevallen, waar natrekking aanwezig is, geen omzetbelasting geheven kon worden.

De administratie stelde zich echter op een ander standpunt. Uitgaande van de opvatting, dat de Omzetbelastingwet economisch geïnterpreteerd dient te worden, meende zij, blijkens openvolgende resoluties, dat ook in de gevallen waar civielrechtelijk beschouwd natrekking aanwezig is, toch omzetbelasting over de waarde van de aan, in of op een onroerend goed aangebrachte roerende goederen, geheven kon worden.

Zij motiveerde dit standpunt met er op te wijzen, dat een andere opvatting tot onbillijkheden leidt, vooral in die gevallen, waarin de aangebrachte goederen vatbaar zijn om als zoodanig te worden ingevoerd of als roerend goed te worden geleverd.

In latere resoluties werd getracht aan dit standpunt een juridische motiveering te geven, door te stellen, dat een overeenkomst betreffende het aanbrengen van roerende goederen aan, in of op een onroerend goed (doorgaans een aannemingscontract) gesplitst dient te worden in: een overeenkomst tot levering van de desbetreffende roerende goederen en een overeenkomst tot het aanbrengen dier goederen.

De Tariefcommissie heeft reeds betrekkelijk spoedig blijk gegeven, dat zij de administratie niet wilde volgen in haar opvattingen en zich op het standpunt stelde, dat waar in art. 2 de wetgever kennelijk civielrechtelijke rechtsbegrippen gebruikt heeft, men zich bij de interpretatie der wet daaraan ook te houden heeft.

De onzekerheid op dit punt was echter toch blijven bestaan, omdat uit ministerieele resoluties gepubliceerd na de eerste uitspraken van de Tariefcommissie, bleek, dat de administratie haar standpunt nog niet prijs gaf, daar zij meende in de des-

betreffende uitspraken van de Tariefcommissie argumenten te vinden, die haar standpunt, in bepaalde gevallen althans, rechtvaardigden.

In een 13 tal uitspraken op één dag gedaan, heeft de Tariefcommissie onlangs o.i. afgerekend met het standpunt van den fiseus. Uit die uitspraken blijkt duidelijk, dat de Tariefcommissie niets wil weten van een z.g. economische interpretatie van de Omzetbelastingwet als daarmee bedoeld is de in de wet gebezigde civielrechtelijke begrippen te interpreteren op een wijze, die afwijkt van de in civilibus gebruikelijke opvatting dier begrippen. Verworpen wordt dus het standpunt, dat de vraag of al of niet omzetbelasting geheven kan worden bevestigend of ontkennend beantwoord moet worden, naar gelang de aangebrachte goederen vatbaar zijn om als zoodanig te worden ingevoerd of als roerend goed te worden geleverd. Ook wil de Tariefcommissie niets weten van een splitsing van een aannemingcontract in een overeenkomst tot levering van de roerende goederen en een overeenkomst om die goederen aan, op of in een onroerend goed aan te brengen, zelfs al zouden de bewoordingen van het contract aanleiding geven om die splitsing te maken.

Slechts als uit de gesloten overeenkomst blijkt, dat het de bedoeling van partijen geweest is, dat de aan te brengen roerende goederen voor het aanbrengen aan het onroerend goed in eigendom aan den aanbestedder overgaan, mag worden aangenomen, dat de desbetreffende goederen als roerende goederen worden geleverd, zoodat dan belasting verschuldigd is.

Het beding, dat de op een werk aangebrachte roerende goederen, na goedkeuring in den eigendom van den aanbestedder overgaan (dus nog in roerenden staat) vindt men in alle aannemingcontracten, die afgesloten worden op basis van de z.g. Algemeene Voorschriften door den Minister van Waterstaat vastgesteld. Dat beding wordt gemaakt om den aanbestedder jegens den aannemer eenige meerdere zekerheid te geven.

Aangezien deze zekerheid ook op andere wijze te verkrijgen is, ligt het in de rede, dat de desbetreffende aannemingcontracten, ter besparing van Omzetbelasting, op dit punt zullen worden herzien. Interessant zal het zijn t.z.t. na te gaan of ook de Minister van Waterstaat in opgemelde rechtspraak aanleiding zal vinden de z.g. Algemeene Voorschriften op dit punt te herzien.

De belangstellende lezer zij verwezen naar een uitvoerige bespreking van opgemelde 13 uitspraken in het Weekblad voor Directe Belastingen etc. door schrijver dezes.

Mr. Dr. E. TEKENBROEK

## LASTIGE GEVALLEN

*De bedoeling van deze rubriek is gelegenheid te bieden lastige gevallen, die zich in de praktijk van den accountant voordoen of kunnen voordoen, — lastig, omdat er een onoplosbare tegenstrijdigheid tusschen theorie en praktijk schijnt te bestaan — hier ter sprake te brengen, resp. ter oplossing aan den lezer voor te leggen. De Redactie doet een voortdurend beroep op allen, die op zulke „gevallen” stuiten, om ze te formuleren en bij den secretaris in te zenden.*

## BOEKBESPREKING

*Weest Waakzaam*, door N. L. Reuvecamp.

De heer *Reuvecamp*, die reeds vroeger als publicist op het gebied van gemeente-financiën bekendheid verwierf, heeft zijn ervaringen als verificateur der gemeente-financiën te boek gesteld en deze onder den titel „*Weest Waakzaam*” bij N. Samson N.V. te Alphen a/d Rijn het licht doen zien. Ik heb het keurig uitgegeven werkje met aandacht gelezen, en..... ik ben niet voldaan. Natuurlijk blijkt een man aan het woord van rijke praktische ervaring, maar zij die van controleeren en de grondslagen daarvan een diepere studie hebben gemaakt missen de aaneengesloten keten van maatregelen, die alleen maakt, dat een controle betrouwbaar en af is. In de Algemeene Wenken bijv. beperkt de schrijver zich tot een opsomming van 22 raadgevingen, waarvan de meeste toch werkelijk niet meer voor onzen tijd zijn. In 1900 waren zulke raadgevingen misschien nog wel nuttig, maar in 1936 verwacht men toch andere grondregels en grondslagen.

Ook als de techniek van Kascontrole en Kasopneming beschreven wordt, blijven de opmerkingen in het gewone kader van routine werk, en zelfs zal menige geroutineerde accountant een vraagteeken bij verschillende uitspraken willen zetten. De voorschriften geven herhaaldelijk onvoldoende houvast, bijv. in 43 „Vraag, zoo noodig, aan de bank zelve opgaf van het saldo op den dag van opneming”, of 48 „De controleur *kan* (ik zou zeggen „moet”) zoo nu en dan bij een uitbetaling van loonen tegenwoordig zijn”....., of in 49..... en „*let in het bijzonder op de overuren*”. Wat zeggen nu zulke voorschriften? En lees eens No. 57 betreffende de controle op rentezegels: Men kan zus, men kan zoo, maar een eenvoudige sluitende controle, die toch heuseh op rentezegels mogelijk is, wordt niet gegeven.

Onder het hoofdstuk „Magazijn” vond ik herhaaldelijk aanleiding tot soortgelijke opmerkingen. Wat zegt nu een voorschrift als No. 65 aan den lezer: „Houd het oog op de prijzen, waarvoor magazijn goederen worden uitgevoerd”. Er zijn in dit hoofdstuk ook veel aanwijzingen, die met de controle niets te maken hebben, maar die de inrichting der administratie betreffen, en, het moet mij van het hart, ook die voorschriften zijn niet steeds nauwkeurig en goed verzorgd, bijv. No. 64: „Bij de magazijn administratie wordt de magazijn rekening ontfast voor afgegeven goederen, en worden de onderdeelen of werken, waarvoor de goederen zijn gebruikt, belast voor de waarde daarvan”.

Zooals het daar staat heeft de schrijver het wel niet bedoeld; het is toch al te huiselijk. En dan eindigt die alinea „controleer — in elk geval van tijd tot tijd — of deze verantwoording juist is”. Een pracht advies, maar op welke wijze zal degene die dit advies leest, het moeten uitvoeren?

Ik moet mij beperken, want er volgen nog hoofdstukken over Debiteuren en Crediteuren, Gemeente-Ontvanger, Bedrijven Algemeen en verschillende bedrijven afzonderlijk. Ook Maatschappelijk Hulpbetoon en Gesubsidieerde Vereenigingen worden besproken van het standpunt van den controleur, terwijl in een hoofdstuk „Diversen” onderwerpen als Leges, Markt-gelden, Havengelden en Vermakelijkheden zijn ondergebracht.

In al die hoofdstukken stuitte ik telkens weer op het onvoldoend scherpe van de voorschriften, hoewel de goede bedoeling ook herhaaldelijk kan worden geapprecieerd. Zonder die voorschriften nu weer geheel te citeeren wijs ik nog op de paragrafen 246 en 247 over Vermakelijkheden. Wat moet de controleur in verband met zijn toezicht op deze ontvangsten doen? Ook hier weer wordt aangegeven dat eenige dingen „kunnen” ge-